

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 696/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect de hotărâre a fost elaborat în temeiul art.7 lit.b) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), cu modificările ulterioare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În contextul procesului continuu de reformare a administrației publice centrale, al angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de integrare europeană, cât și noilor intervenții operate în actele normative ce reglementează domeniile investițiilor, integrării europene și cooperării transfrontaliere, evaluării bunurilor imobile, evidenței contabile în sectorul public și raportării la normativele Uniunii Europene, în cadrul Ministerului Finanțelor se impune necesitatea stringentă de consolidare/fortificare a capacităților unor subdiviziuni cu funcții de elaborare/coordonare a politicilor pentru domeniile prenotate. În structura actuală, există unele suprapuneri de atribuții ale unor subdiviziuni care anterior aveau stabilite sarcini în domenii distincte și care conform cadrului normativ actual au fost transferate altor autorități. - Conform Hotărârii Guvernului nr. 888/2023 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (reorganizarea structurală a unor autorități publice), atribuțiile Autorității Naționale de Management pentru programele de cooperare teritorială ale Uniunii Europene au fost transferate de la Ministerul Finanțelor către Cancelaria de Stat. - Conform modificărilor legislative adoptate prin <i>Legea nr.349/2023 pentru modificarea unor acte normative</i> (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.474-476, art.840 din 13.12.2023), Ministerul Finanțelor nu mai deține competențe în domeniul evaluării bunurilor imobile. Competența de elaborare a politicii statului în domeniul evaluării și reevaluării bunurilor imobile a fost transferată către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru. În același timp, premisele unei reorganizări instituționale rezultă inclusiv și din contextul sarcinilor și activităților prioritare de importanță națională legate de integrarea europeană a Republicii Moldova și acțiunilor de reformă incluse în mai multe documente strategice (Planul național de reglementări (PNR), Planul național de aderare (PNA), Planul național de dezvoltare (PND), Foaia de parcurs privind reforma administrației publice, Planul de creștere/Growth Plan etc), cât și atribuirea prin acte normative a unor noi competențe către Ministerul Finanțelor, a căror exercitare eficientă necesită o reorganizare structurală. - Conform pct.19 din <i>Regulamentul cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională finanțate de Uniunea Europeană</i>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 576/2019, Ministerul Finanțelor este desemnat Controlor Național. - Conform Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, precum și în contextul necesității de

alinierii a politicii în domeniul evidenței contabile în sectorul public și raportării la normativele Uniunii Europene, în sarcina Ministerului Finanțelor a fost pusă elaborarea Standardelor Naționale de Contabilitate în Sectorul Public bazate pe standardele internaționale IPSAS și implementarea metodei de angajamente la executarea bugetului de stat.

Lipsa unei reorganizări imediate riscă să genereze ineficiență administrativă, suprapuneri de sarcini și incoerență în implementarea politicilor publice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului are drept scop consolidarea capacităților instituționale prin optimizarea structurii organizatorice a Ministerului Finanțelor, eliminarea suprapunerilor de atribuții și crearea/consolidarea unor subdiviziuni specializate, care să asigure exercitarea eficientă a noilor competențe, în conformitate cu cadrul normativ actualizat și angajamentele asumate în procesul de integrare europeană.

Principalele prevederi ale proiectului se rezumă la modificarea anexelor 2 și 3 din Hotărârea Guvernului nr.696/2017 și sunt determinate de propunerile de consolidare, reorganizare și redenumire a unor subdiviziuni ale aparatului central al Ministerului Finanțelor, după cum urmează:

Direcția integrare europeană și cooperare transfrontalieră conform modificărilor propuse prin proiect se transformă în **Direcția integrare europeană**. Necesitatea reorganizării Direcției integrare europeană și cooperare transfrontalieră reiese inclusiv din prevederile Hotărârii Guvernului nr. 888/2023 cu privire la modificarea și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (reorganizarea structurală a unor autorități publice), conform cărora Autoritatea Națională de Management pentru programele de cooperare teritorială ale UE a fost transferată de la Ministerul Finanțelor la Cancelaria de Stat.

Direcția integrare europeană este o subdiviziune separată de Direcția coordonare politici publice, nu așa cum prevede Hotărârea Guvernului nr. 462/2021 pentru aprobarea *Regulamentului-cadru al subdiviziunii coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul aparatului central al ministerului*, întrucât, în cadrul Ministerului Finanțelor, direcția coordonare politici publice are un spectru mult mai larg și diversificat de activități care nu sunt specifice și aplicabile altor ministere. Raza organizațională/formală a subdiviziunii (limitele în care subdiviziunea are dreptul de a acționa pentru realizarea misiunii Ministerului) cuprinde examinarea tuturor proiectelor documentelor de politici, începând cu etapa de examinare și evaluare a proiectului conceptului prin prisma spațiului fiscal disponibil și finalizând cu examinarea și expertizarea documentelor de politici definitive.

Comunicarea cu Curtea de Conturi, implicarea în cadrul misiunilor în cadrul misiunilor de audit, asigurarea monitorizării implementării recomandărilor înaintate ministerului este o funcție specifică subdiviziunii coordonare politici publice din cadrul Ministerului Finanțelor.

Direcția generală datoria sectorului public și asistență externă se separă în **Direcția generală datoria sectorului public** și **Direcția asistență externă și fonduri europene**, ambele subdiviziuni autonome. **Direcția generală datoria sectorului public** va realiza funcțiile specifice gestionării datoriei sectorului public, una dintre funcțiile de bază ale managementului finanțelor publice, structurate conform bunelor practici și recomandărilor Băncii Mondiale. Respectiv, aceasta va fi formată din **Direcția finanțare externă și internă** (front office), **Secția analiză, strategie și risc** (middle office), **Direcția evidența și raportarea datoriei sectorului public** (back office) și **Direcția recreditare și garanții de stat**. În ceea ce privește **Direcția asistență externă și fonduri europene**, aceasta va fi responsabilă de gestionarea asistenței externe la nivel sectorial, realizarea funcției de

Controlor național în cadrul programelor INTERREG, coordonarea procesului de elaborare a Programului de Reforme Economice, asigurarea secretariatului grupului de lucru și, respectiv, coordonarea și monitorizarea măsurilor de reformă a managementului finanțelor publice în procesul de integrare europeană, monitorizarea Planului de Creștere.

Conform HG 576/2019, Ministerul Finanțelor este desemnat Controlor Național. Iar conform recomandărilor înaintate de către Autoritatea de Audit a României prin Raportul final de audit nr.22083/F.T./14.08.2024 pentru Programul (Interreg VI-A) NEXT România - Republica Moldova 2021-2027 și Raportul final de audit nr.220895/F.T./09.09.2024 pentru Programul (Interreg VI-B) Next Bazinul Mării Negre 2021-2027, Ministerul Finanțelor (Controlor Național) trebuie să instituie structura corespunzătoare a sistemului de management și control, să actualizeze actele normative instituționale și să aloce resursele de personal corespunzător. Neimplementarea recomandărilor a este determinată, în mare parte, de necesitatea modificării cadrului normativ. În concluzie, un sistem de control insuficient dezvoltat poate afecta eficiența programelor transfrontaliere, reducând impactul acestora asupra dezvoltării țării și influențând atât reputația sa, cât și bunăstarea populației.

În același timp, reieșind din practica țărilor UE și țările candidate UE, Ministerul Finanțelor trebuie să-și dezvolte capacitățile de gestionare a fondurilor europene. În acest sens, Direcția va fi responsabilă de elaborarea, implementarea și actualizarea cadrului instituțional și procedural necesar gestionării fluxurilor financiare aferente fondurilor europene, prin asigurarea funcționalității mecanismelor de planificare bugetară, derulare a plăților, evidență contabilă și raportare, în conformitate cu reglementările naționale și europene, în scopul sprijinirii absorbției eficiente a fondurilor UE.

Pe lângă coordonarea/gestionarea asistenței externe la nivel sectorial, Ministerului Finanțelor are un șir de alte atribuții în domeniul asistenței externe și fondurilor europene în baza HG 377 (Secțiunea a 3-a Atribuțiile Ministerului Finanțelor în domeniul asistenței externe), HG 576/2017 (Secțiunea a 4-a Controlorul național; pe partea ce ține de fonduri europene), coordonarea și elaborarea Economic Reform Program (document care indică inclusiv situația macroeconomică, bugetară și prioritățile economice și reformele structurale esențiale pentru convergența cu UE, astfel încât servește ca bază pentru programarea fondurilor europene), participă la programarea, implementarea și monitorizarea Growth Plan (care este surse de fonduri europene, ce implică atât reforme în gestionarea finanțelor publice pentru programare și valorificarea acestor fonduri, cât și integrarea integrarea procesului de alocare a acestor fonduri cu procesul bugetar - programare, executare și raportare). Totodată, reieșind din practica țărilor UE și țărilor candidate UE, Ministerul Finanțelor trebuie să-și dezvolte capacitățile, procesele, mecanismele etc. pentru valorificarea fondurilor UE prin integrarea în procesul bugetar anual, alocarea de cofinanțare, pregătirea proiectelor de investiții publice, planificare, evaluare și monitorizare eficientă.

Prin urmare, Direcția asistență externă și fonduri europene din cadrul Ministerului Finanțelor va realiza doar atribuțiile care îi revin conform cadrului normativ și mandatului de gestionare eficientă a finanțelor publice, care includ asistența externă, inclusiv fondurile europene. Prin această reorganizare, Ministerului Finanțelor are scopul de a-și fortifica capacitățile și de a se pregăti pentru valorificarea fondurilor europene, pe partea ce depinde strict de Ministerului Finanțelor, ceea ce va complementa rolul de coordonator al asistenței externe și fondurilor europene al Cancelariei de Stat.

În ceea ce privește Direcția finanțare externă și internă, aceasta face parte din Direcției gestionarea datoriei sectorului publice, funcție cheie specifică finanțelor publice. Acesta este conform structurii model propusă de Banca Mondială și este responsabilă de finanțarea deficitului de pe piața externă (împrumuturi concesionale sau piața de capital - eurobonduri) și de pe piața internă (valori mobiliare de stat), cu un șir de atribuții care îi revin - strategia de

finanțare, gestionarea datoriei, analiza pieței externe și interne, politici de finanțare și refinanțare, etc.

Crearea Serviciului de dezvoltare a Standardelor Naționale de Contabilitate în Sectorul Public în cadrul **Direcției generale Trezoreria de Stat**. Intervenția respectivă are la bază necesitatea implementării acțiunilor prioritare stabilite în Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, precum și în contextul necesității de alinierea a politicii în domeniul evidenței contabile în sectorul public și raportării la normativele Uniunii Europene. Astfel, în sarcina Ministerului Finanțelor, respectiv Direcției generale Trezoreria de Stat a fost pusă elaborarea Standardelor Naționale de Contabilitate în Sectorul Public, bazate pe standardele internaționale IPSAS.

Pentru realizarea acțiunilor menționate este necesară suplinirea numărului de funcții în cadrul Direcției generale Trezoreria de Stat cu 3 funcții suplimentare (*identificate și redistribuite intern*) și crearea în cadrul Direcției a unui serviciu care va fi responsabil de elaborarea și implementarea nemijlocită a Standardelor Naționale de Contabilitate în Sectorul public alinate la IPSAS.

Direcția investiții se reorganizează în **Direcția investiții publice și finanțe în sectorul economic**. Subdiviziunea respectivă va fi constituită din **Secția investiții publice** și **Secția finanțe în sectorul economic**. Reorganizarea acestei structuri presupune revenirea la formula anterioară (*până la reorganizarea Ministerului din 2023*), prin fuziunea **Direcției investiții** cu **Direcția finanțe în economie** din cadrul **Direcției generale politici bugetare sectoriale**. Intervenția respectivă este necesară având în vedere faptul că majoritatea investițiilor capitale publice sunt alocate sectoarelor gestionate de Direcția finanțele în economie, precum transportul, energia, agricultura și mediul. În același timp, Direcția investiții este responsabilă de evaluarea și monitorizarea acestor investiții, ceea ce generează o separare a responsabilităților și procese administrative fragmentate. Comasarea celor două direcții într-o singură subdiviziune autonomă are drept scop facilitarea gestionării mai eficiente a investițiilor, eliminând suprapunerile de competențe. Această măsură va contribui la o mai bună coordonare între alocarea fondurilor și implementarea proiectelor, optimizând utilizarea resurselor și accelerând procesul decizional. Totodată, restructurarea va consolida transparența și eficiența în administrarea fondurilor publice, asigurând un control mai riguros al investițiilor și o raportare mai clară a rezultatelor proiectelor finanțate.

Aceasta va asigura o gestionare centralizată a progresului proiectelor, facilitând identificarea rapidă a riscurilor și propunerea de soluții corective, ceea ce va preveni întârzierile și va optimiza utilizarea resurselor. Necesitatea acestei inițiative este susținută de prevederile art. 7 alin. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 684/2022, care stabilește că Ministerul Finanțelor are atribuții în monitorizarea proiectelor de investiții capitale publice. Gradul de utilizare a fondurilor alocate pentru astfel de investiții reprezintă un criteriu esențial pentru evaluarea performanței bugetare anuale și este un aspect urmărit atent de partenerii de dezvoltare. În plus, Planul de creștere/Growth Plan al Republicii Moldova prevede accesarea unui suport financiar considerabil din partea Uniunii Europene, destinat în principal finanțării proiectelor de investiții capitale, ceea ce evidențiază și mai mult necesitatea creării unei structuri cu atribuții de monitorizare și evaluare a proiectelor investiționale.

Transformarea **Serviciului metodologia evaluării bunurilor imobile** din cadrul **Direcției generale politici fiscale și vamale** în **Secția impozite și taxe locale** din cadrul aceleiași direcții. Restructurarea subdiviziunii se datorează modificărilor adoptate prin Legea nr.349/2023 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.474-476, art.840 din 13.12.2023), astfel, Ministerul Finanțelor nu mai deține competențe în domeniul evaluării bunurilor imobile. În conformitate cu legea prenotată, competența de

elaborare a politicii statului în domeniul evaluării și reevaluării bunurilor imobile a fost transferată către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, autoritatea administrativă centrală în domeniul cadastrului bunurilor imobile. În acest context, serviciul respectiv continuă să gestioneze activități care nu mai intră în sfera de competență a Ministerului, ceea ce determină o suprapunere cu atribuțiile AGCC. Acest dublaj administrativ generează atât ineficiență instituțională, cât și consum nejustificat de resurse, fiind necesară o reorganizare a activității acestui serviciu.

Pentru a elimina această suprapunere și a optimiza activitatea **Direcției generale politici fiscale și vamale**, se propune restructurarea serviciului actual și transformarea acestuia într-o secție – „Impozite și taxe locale”, care va gestiona domenii precum:

- Impozitul pe bunurile imobiliare - actualizarea cadrului normativ întru asigurarea unei gestionări eficiente a acestei surse de venit pentru bugetele locale;
- Taxele locale – asigurarea cadrului de reglementare a taxelor locale, în vederea consolidării unui sistem fiscal echitabil și eficient pentru APL și contribuabili;
- Taxele rutiere - reglementarea legislației privind taxele rutiere, asigurând alinierea acestora la cerințele actuale și optimizarea mecanismelor de aplicare.

Prin prisma reorganizării propuse vor fi lichidate 13 unități de personal pentru redistribuire internă, care se reflectă în componența unor subdiviziuni interne supuse procesului de consolidare instituțională:

- Lichidarea unei funcții de șef-adjunct din cadrul Direcției generale Trezoreria de Stat;
- Lichidarea 2 unități de personal din cadrul Direcției integrare europeană;
- Lichidarea Serviciului gestionarea politicilor în digitalizarea finanțelor publice, 2 unități de personal;
- Lichidarea unei unități de personal din cadrul Direcției comunicare și protocol;
- Reorganizarea Direcției protecția secretului de stat și integritate instituțională în Serviciul protecția secretului de stat, ceea ce presupune lichidarea a 2 unități de personal;
- Lichidarea a 3 unități de personal din cadrul Direcției generale datoria sectorului public și asistență externă;
- Lichidarea a 2 unități de personal din cadrul Direcției generale politici bugetare sectoriale.

Unitățile de personal aferente subdiviziunilor prenotate vor fi redistribuite către alte subdiviziuni interne ale Ministerului Finanțelor, inclusiv aplicarea tehnicii de “lărgire a postului” pentru unele funcții publice existente și realocarea angajaților conform profilului profesional. Totodată, în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale, în funcție de necesitățile specifice domeniilor de activitate ale instituției, la instituirea subdiviziunilor interne ale ministerului a fost asigurată respectarea normelor prevăzute în Anexa nr.12 din HG nr.201/2009 ”Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și anume prevederile care se referă la instituire funcției de șef-adjunc.

În continuare, se prezintă succint informații privind structura actuală, conform situației la 15.03.2025 și structura propusă de personal:

Indicatori generali privind structura de personal	Unități / Rata / mii lei	
	actual	propus
Funcții de demnitate publică	5	5
Funcții publice de conducere de nivel superior	2	2
Funcții publice de conducere	86	80
Funcții publice de execuție	271	272
Funcții de deservire tehnică	1	1
Funcții de specialitate	2	2

Total:	367	362
Ponderea personalului de conducere	33,9	31,6
Ponderea funcțiilor publice de execuție "consultant superior" și "consultant" din totalul funcțiilor publice de execuție	66,1	68,4
Buget de cheltuieli de personal (planificat)	103268,4	102067,5
	Economii: 1200,9 pe 6 luni	

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de analiză nu au fost identificate opțiuni alternative viabile, având în vedere că reorganizarea propusă este dictată de necesitatea strictă de aliniere la noile competențe și sarcini atribuite Ministerului Finanțelor prin acte normative și documente strategice naționale, inclusiv Planul Național de Dezvoltare, Planul Național de Aderare și alte angajamente asumate în contextul integrării europene.

Intervențiile structurale prevăzute au fost operate în conformitate cu cadrul normativ actualizat și sunt indispensabile pentru asigurarea unui cadru instituțional capabil să răspundă eficient cerințelor și provocărilor asociate noilor responsabilități ale ministerului. În acest sens, menținerea structurii existente sau alte scenarii alternative nu ar fi asigurat premisele necesare unei implementări eficiente a politicilor publice și îndeplinirii obiectivelor strategice stabilite.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prin consolidarea și optimizarea structurii organizatorice, precum și prin clarificarea și delimitarea atribuțiilor între subdiviziuni, se va asigura o coordonare mai eficientă a politicilor publice în domeniul finanțelor publice. Reorganizarea propusă va conduce la o utilizare mai rațională a resurselor umane și financiare, inclusiv prin reducerea suprapunerilor de atribuții și eficientizarea proceselor administrative. Aceasta va permite funcționarilor publici să se concentreze pe activități cu valoare adăugată ridicată, contribuind astfel la îmbunătățirea calității actului de guvernare și la implementarea mai eficientă a politicilor publice în sectorul public, în conformitate cu standardele Uniunii Europene.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea modificărilor propuse nu va genera impact financiar suplimentar asupra bugetului de stat. Numărul efectivului-limită al Ministerului Finanțelor, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 696/2017, rămâne nemodificat. Unitățile de personal necesare reorganizării au fost asigurate prin redistribuirea internă a resurselor umane existente, realizată în urma optimizării unor subdiviziuni de suport administrativ și a valorificării funcțiilor vacante.

Această abordare a permis realocarea eficientă a personalului, fără a necesita suplimentarea cheltuielilor salariale sau aprobarea unui efectiv suplimentar.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor, la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: https://www.mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-619 Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md , și poate fi accesat la linkul: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hg-cu-privire-la-modificarea-hotararii-guvernului-nr-6962017-cu-privire-la-organizarea-si-functionarea-ministerului-finantelor/14117 . Proiectul urmează a fi avizat și consultat de către autoritățile interesate.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Ca rezultat al aprobării proiectului nu vor fi necesare abrogări, modificări sau completări ale altor acte normative. Va fi necesară modificarea statelor de personal și schemelor de încadrare ale Ministerului Finanțelor cu respectarea procedurilor aferente.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aprobarea proiectului actului normativ va presupune identificarea și alocarea spațiilor de lucru (birouri) pentru noile subdiviziuni create, precum și asigurarea dotărilor tehnice necesare exercitării atribuțiilor funcționale, utilizând resursele și rezervele existente.